

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6ECdo/30/2015
Identifikačné číslo spisu:	1313206546
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1313206546.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej U. J., bývajúcej v L., K. XX, zastúpenej JUDr. Pavlom Torňošom, advokátom so sídlom v Bratislave, Tomášikova 50/D, proti povinnému J. J., bývajúcemu v L., K. XX, zastúpenému Mgr. Zdenkom Nováčkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Brančská 7, o vymoženie pohľadávky na výživnom, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 35Er/1028/2013, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2014 sp. zn. 18CoE/184/2014, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2014 sp. zn. 18CoE/184/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III (ďalej len „exekučný súd“) poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom v zmysle ustanovenia § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe v poverení na vykonanie exekúcie bližšie špecifikovaných súdnych rozhodnutí.

Povinný následne u exekútora povereného vykonaním exekúcie vzniesol námietky proti exekúcii (§ 50 ods. 1 Exekučného poriadku), o ktorých rozhodol exekučný súd uznesením z 31. decembra 2013 č. k. 35Er/1028/2013-89 tak, že im vyhovel. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi oprávnenou a povinným boli sporné platby výživného za január 2012 a marec 2013. Z listín predložených povinným mal preukázané, že povinný platbu výživného za mesiac január 2012 zrealizoval riadne a včas, teda pohľadávka oprávnenej na výživnom za mesiac január 2012 zanikla splnením. Pokiaľ ide o platbu výživného za marec 2013 mal preukázané, že aj túto povinný realizoval prostredníctvom poštového podniku, avšak z dôvodu uplynutia lehoty platnosti poštového poukazu mu bola nevyplatená suma výživného poukázaná späť. Exekučný súd potom s poukazom na ustanovenie § 567 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustálil, že povinný sa s plnením výživného za mesiac marec 2013 nedostal do omeškania, preto voči nemu nemôže byť vedená ani exekúcia. Uzavrel, že námietky povinného sú v celom rozsahu dôvodné, a teda, že exekučné konanie sa začalo neoprávnene a nie je možné v ňom pokračovať.

Proti predmetnému uzneseniu podala oprávnená odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2014 sp. zn. 18CoE/184/2014 tak, že napadnuté rozhodnutie exekučného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zaviazal povinného na zaplatenie trov odvolacieho konania oprávnenej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dlh musí byť splnený riadne a včas (§ 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka), čo pri platbách realizovaných prostredníctvom poštového podniku (poštovým poukazom) je až pripísaním sumy na účet veriteľa (realizovaná platba sa musí dostať do dispozície veriteľa). Exekučný súd tak vec nesprávne právne posúdil, keď vychádzal z ustanovenia § 567 ods. 2 účinného do 1. januára 2003. Povinný bol preto s plnením svojej vyživovacej povinnosti voči oprávnenej v omeškaní, keď svoju vyživovaciu povinnosť plnil prostredníctvom poštového podniku poštovými poukazmi datovanými pätnástym dňom príslušného mesiaca. Napadnuté uznesenie exekučného súdu preto zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie povinný. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil predovšetkým tým, že mu nebolo doručené odvolanie oprávnenej na vyjadrenie, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.). Podľa názoru povinného rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a konanie je postihnuté tiež inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Oprávnená vo svojom vyjadrení k dovolaniu povinného uviedla, že povinný neuviedol žiadne vecné a právne argumenty spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za správne a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu treba zrušiť.

Dovolací súd prípustnosť dovolania posúdil podľa O. s. p. účinného ku dňu podania dovolania, t. j. k 9. decembru 2014.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O. s. p.

V preskúmvanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade je dovolanie podané proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného z uznesení uvedených v ustanoveniach vymenovaných vyššie, keďže sa nejedná ani o zmeňujúce, ani o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, a nejde ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska. Prípustnosť dovolania preto podľa § 239 O. s.

p. neprichádza do úvahy.

S prihladením na ustanovenie § 242 ods. 1 veta prvá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihladiť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Povinný prípustnosť dovolania a zároveň aj jeho dôvodnosť odôvodnil existenciou vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ktorá mala spočívať v tom, že mu nebolo doručené odvolanie oprávnenéj.

Podľa § 209 ods. 1 O. s. p. súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O. s. p. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Podľa § 209a ods. 1 O. s. p. ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa § 211 ods. 1 veta tretia O. s. p. odvolací súd sám odstráni vady pri doručovaní odvolania a výzvy podľa § 209a ods. 1 tak, že sám vykoná doručovanie.

Prvoradou povinnosťou súdu je zabezpečiť svojou činnosťou výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopreniu. Súdny proces musí byť jednou zo záruk zákonnosti, v rámci ktorej musí byť zabezpečená právna istota pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že po podaní odvolania, ak odvolanie má všetky náležitosti, je podané včas a k tomu oprávnenou osobou, je súd prvého stupňa povinný bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom doručiť, a tak im umožniť, aby využili svoje právo vyjadriť sa k podanému oprávnenému prostriedku, čo platí aj pre exekučné konanie. Pokiaľ súd prvého stupňa opomenie odvolanie ostatným účastníkom doručiť, odvolací súd je povinný tento nedostatok odstrániť a sám doručovanie vykonať. Ak odvolací súd prejedná odvolanie a rozhodne o ňom bez toho, aby bolo odvolanie doručené protistrane v konaní, porušuje tým právo dotknutého účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu SR III. ÚS 199/2008).

V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov nedoručili povinnému odvolanie podané oprávnenou proti uzneseniu exekučného súdu, ktorým vyhovel námietkam povinného. Ide o nesprávny postup, v dôsledku ktorého povinný bol vylúčený z realizácie procesného práva, a to možnosti odvolacieho konania vo svoj prospech ovplyvniť. Povinný preto opodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p., ktorá zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolanie povinného je opodstatnene podané. Dovolací súd preto

uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.